

Reactie Fietzersbond: WEGENCATEGORISERINGSPLAN (concept dd 08-02-2025)

Aan: De wethouder Interne en externe bereikbaarheid Marc Teutelink
Alle raadsfracties van de gemeente Enschede

Van: Fietserbond afdeling Enschede

Enschede, 21 februari 2025.

Geachte wethouder, geachte raadsleden,

Het wegencategoriseringsplan stelt voor om de maximum snelheid grote delen van de stad naar 30km/h te gaan brengen. Dit ondersteunen wij van harte. Wij vinden het een grote stap voorwaarts in veiligheid en leefbaarheid, die goed past bij de wens van de Tweede Kamer en de landelijke (richtlijn) ontwikkelingen. Zie bijlagen.

Wij zijn echter ook kritisch omdat het plan voor vele wegen alsnog afwijkt van het Afwegingskader 30km/h van het CROW (het kennisinstituut dat richtlijnen opstelt voor verkeer en infrastructuur). Dit gaat met name om het behouden van een maximum snelheid van 50km/h op wegen zonder vrijliggende fietspaden. Dit houdt gevaarlijke situaties in stand, wat niet aan de orde komt in dit plan.

Want 50km/h is bij ongevallen een potentieel dodelijke snelheid. Op fietsstroken is er nauwelijks tussenruimte tussen auto's en fietsers. Een klein foutje, van fietser of automobilist, kan zomaar tot een fataal ongeval leiden. In Enschede zouden we dat moeten (h)erkennen naar aanleiding van enkele dodelijke ongevallen, waaronder scholier Floris op de Deurningerstraat in 2022.

Duurzaam Veilig, 'GOW50' en 'grijze wegen'

'Duurzaam Veilig' is een visie van het CROW om tot betere verkeersveiligheid te komen. Binnen deze visie heeft het CROW richtlijnen opgesteld voor hoe een Gebieds-Ontsluitings-Weg ('GOW') geschikt voor 50km/h eruit moet zien. Dit wordt 'GOW50' genoemd. En die richtlijn is duidelijk: er moeten vrijliggende fietspaden zijn. Als die er niet zijn, dan moet de snelheid volgens het Afwegingskader 30km/h omlaag naar 30km/h: 'GOW30'. Zie bijlage 1.

'Enschede kiest hier niet voor', staat er in het plan. Deze keuze houdt in dat er wegen zijn die niet in één van de categorieën van 'Duurzaam veilig' van CROW vallen. Niet alle als 'GOW50' aangeduide wegen in het plan voldoen aan de CROW richtlijnen voor 'GOW50'. In de verkeerskunde worden zulke wegen 'grijze wegen' genoemd, en daar is veel over te doen omdat ze naar hedendaagse standaarden vaak onduidelijke en/of gevaarlijke situaties bevatten.

Onderscheid maken 'GOW50-CROW' en 'GOW50-Grijs'

In het plan wordt niet aangegeven welke wegen conform 'GOW50' van CROW zijn (of worden), en welke daar niet aan (gaan/kunnen) voldoen. Deze 'grijze wegen' zijn een aparte groep die we in deze brief aanduiden als 'GOW50-Grijs'. Zie bijlage voor een snelle inventarisatie.

Wij willen dat het plan duidelijk onderscheid gaat maken welke wegen wel Duurzaam Veilig zijn, en welke niet. Door dat onderscheid is duidelijk waar het College en de Raad dan wél voor kiezen.

Want die keuze komt met verantwoordelijkheid. De verantwoordelijkheid om bij ernstige ongevallen uit te leggen waarom er, willens en wetens, geen 'Duurzaam Veilig' keuze gemaakt is, en de mogelijkheid om daar als wegbeheerder voor aansprakelijk gesteld te worden.

Heroverwegen 'GOW50-Grijs'

Wij als Fietzersbond vinden het zeer onwenselijk dat er 50km/h wegen zijn die niet voldoen aan de Duurzaam Veilig richtlijnen. Wij vragen het College en de Raad om dit zoveel mogelijk te beperken.

Wij spreken er onze verbazing over uit dat deze oproep nodig is. Wij zien bijvoorbeeld dat er op de Deurningerstraat ter hoogte van het Kottenparkcollege, waar scholier Floris om het leven kwam, een lokale 30km/h-zone ingesteld is naar aanleiding van dit ongeval. Een duidelijk geval, maar toch is deze weg in het plan opnieuw opgevoerd als GOW50. 'GOW50-Grijs' voor de duidelijkheid.

Maximaliseren van de veiligheid op 'GOW50-Grijs'

De 'GOW50-Grijs' wegen verdienen onze aandacht, en zouden in het plan stuk-voor-stuk besproken moeten worden. Wij vragen College en Raad om in het plan aan te geven hoe de veiligheid voor alle verkeersdeelnemers op 'GOW50-Grijs' wegen wordt gewaarborgd, en met welke maatregelen.

'Doorstroming' of capaciteit?

Verkeer kan prima 'doorstromen' met 30km/h. Voor bereikbaarheid gaat het om de capaciteit van de weg: hoeveel auto's kunnen er per uur langs. En het is maar de vraag of de capaciteit van de weg wel lager is bij 30km/h, zeker waar de capaciteits-bottleneck gevormd wordt door stoplichten. Deze vraag kan prima beantwoord worden door onze verkeerskundigen, want anders riskeren we verkeersslachtoffers voor snelheid alleen, voor 30 seconden tijdwinst, en dat is het niet waard.

Ook nog 'GOW80-Grijs'?

De huidige Euregioweg is niet conform Duurzaam Veilig GOW80, maar er wordt wel voorgesteld om de snelheid te verhogen naar 80km/h. Dit geeft een enorm veiligheidsrisico bij de kruisingen met de Lonnekerweg en (in mindere mate) Kerkstraat. Wij adviseren om de snelheid niet te verhogen.

Wij hopen dat het College en de Raad deze overwegingen tot zich nemen, en dat de gerichte aandacht voor de werkelijk kwetsbaarste punten gaat leiden tot een veilig en bereikbaar Enschede.

Met vriendelijke groet,

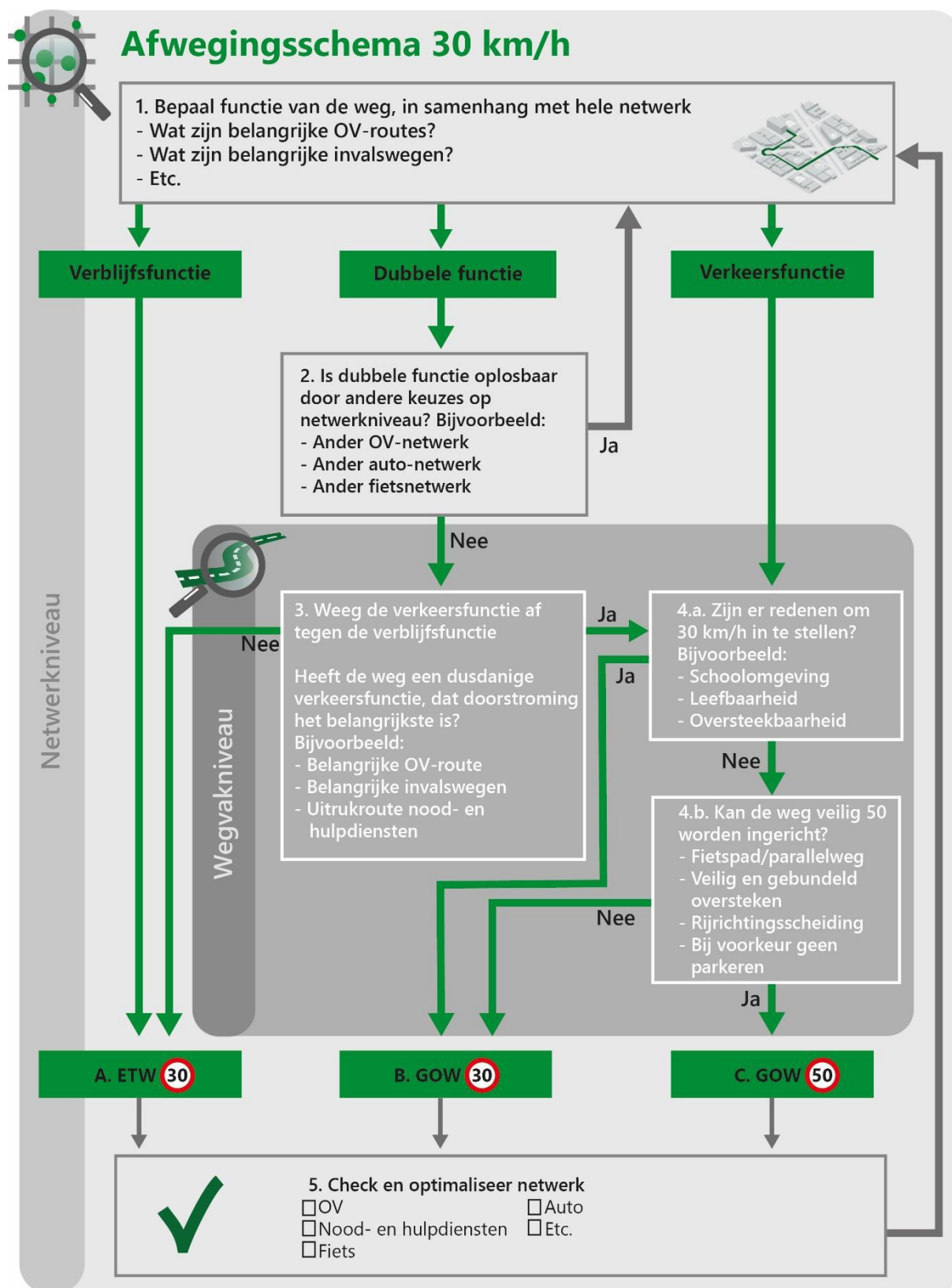
namens de Fietzersbond afdeling Enschede,

Peter Krechting, lid

BIJLAGEN

1: Afwegingsschema 30km/h van het CROW

Afwegingskader 30km/h CROW (2021): [Afwegingskader 30km/h CROW](#)

2: 'GOW50-Grijs' wegen

Als Fietzersbond hebben wij geen volledig overzicht, maar de volgende 'GOW50' wegen uit het concept Wegencategoriseringsplan zijn in onze beleving 'GOW50-Grijs' omdat er geen vrijliggende fietspaden zijn, en waardoor bij de huidige inrichting de verkeersveiligheid in het geding is:

- Deurningerstraat
- Hengelsestraat
- Oldenzaalsestraat
- Gronausestraat
- Alle singels
(de Varvingsingel heeft enige bufferruimte dmv dubbele belijning)
- Noord Esmarkerrondweg (smalle fietspaden, stoepranden)
- Haaksbergerstraat
- Burgemeester van Veenlaan
- Wesselerbrinklaan

3: GOW80 knelpunten:

Euregioweg: met een wijziging naar GOW80 wordt de kruising met de Lonnekerweg een heel gevaarlijk punt waar dodelijke ongevallen te verwachten zijn door de combinatie van hoge snelheid, bocht, twee-richtings-fietspad, afwezigheid van uitvoegstroken linksaf en afwezigheid van opstelruimte tussen de stroken. Hier is een forse reconstructie nodig alvorens de snelheid verhoogd kan worden. Er zijn ook aanpassingen nodig om de snelheid er uit te krijgen bij het naderen van de kruising met de Kerkstraat. Het gaat maar om een kort stuk. Is 80 km/h überhaupt zinvol?

Oostweg: geheel GOW80? Op dit stuk ligt de kruising met de Schukinkweg, waar vanwege herhaaldelijke ongevallen de snelheid plaatselijk is gereduceerd tot 50km/h. Welke maatregelen gaan er getroffen worden om niet terug te gaan naar de oude situatie met zware ongevallen? Dit was een thema van BBE uit 2021.

4: Bronnen:

Visie Duurzaam Veilig van CROW: https://www.wegenwiki.nl/Duurzaam_Veilig

Grijze wegen: https://nl.wikipedia.org/wiki/Grijze_weg

Afwegingskader 30km/h CROW (2021): [Afwegingskader 30km/h CROW](#)

Motie 30km/h Tweede Kamer (2020):

<https://nos.nl/artikel/2354090-tweede-kamer-30-kilometer-in-bebouwde-kom-als-standaard>

Onderzoek 30km/h als wettelijke norm (2023):

<https://open.overheid.nl/documenten/ronl-653fc72532a45e7a4b9551d3dd79abe0781494d9/pdf>